

Uit de collectie

H. Broedelet Automobielen

Afb. 1
Omslag van de prospectus uit 1928.

Karen Veenland-Heineman

In 1981 schonk de heer Broedelet een klein boekje met de titel 'H. Broedelet Automobielen' aan de Van de Poll-Stichting (nu: het Zeister Historisch Genootschap).¹ Het is een juweeltje dat in de bibliotheek van het Gemeentearchief en

het Zeister Historisch Genootschap wordt bewaard (Afb. 1).

Garage Broedelet aan de 1^e Dorpsstraat (nrs. 18-20-22) zullen velen zich nog herinneren, evenals de fietssenzaak.

Herman Broedelet (1872-1930) begon op die locatie in 1895 een sigarenwinkel, gevolgd in 1904 door een rijwielhandel.² Na een verbouwing werd in 1905 de eerste auto gestald, in 1908 gevolgd door de verkoop van de eerste auto aan L.A. Labou-

chere uit 's Graveland. Het bedrijf bleef er gevestigd tot de renovatie van de 1^e Dorpsstraat.

Op de eerste bladzijde van het 60 pagina's tellende boekje wordt het

doel van de uitgave duidelijk: *'Hierbij heb ik het genoegen U mijn prospectus aan te bieden ter nadere kennismaking met mijne onderneming'*.

De zorgvuldig vormgegeven recla-

mebrochure uit 1928 in art deco-stijl³ vertelt de geschiedenis en werkwijze van het bedrijf. In bijna 25 jaar was Broedelet uitgegroeid van rijwielhandel tot florerend autobedrijf met een stalling voor ca. 100

Afb. 2
De panden van
Broedelet in de 1^e
Dorpsstraat. (foto in
prospectus).

GEVEL DER ZAAK AAN DE 1^E DORPSSTRAAT 18-20-22
— TE ZEIST —

Afb. 3
De stalling van Broedelet in de 1^e Dorpsstraat (foto in prospectus).

auto's, een showroom en een grote, moderne reparatieafdeling (Afb. 2 en 3). Ook verhuurde Broedelet luxe automobielen voor 'toeren in den omtrek'. Suggesties voor ochtendritten en middagtoeren worden beschreven, evenals de duur van de tocht en de huurprijs.

Broedelet verkocht auto's van veel verschillende merken dankzij 'mijn zeer oude relaties met H.H. Importeurs en den steun mijner clientèle'. In zijn brochure geeft hij een opsomming van 39 verschillende merken

van Adler tot Wolseley. In de loop van de tijd zag hij de belangstelling van kopers verschuiven van de motor naar 'lijn, kleur en comfort'.

Interessant is zijn beschrijving van de voorbereiding op de koop van een auto: 'Overweegt men den aanschaf van een nieuwe wagen en heeft men een zekere som hiervoor uitgetrokken, zoo ga ik, aan de hand mijner uitgebreide gegevens van diverse merken, met U na, welke wagens, van het type dat U zoekt, voor U in de termen vallen. Hierna ga ik dan

tot demonstratie over. Met verschillende voor Uwe keuze in aanmerking komende automobielen laat ik U, op de door U vastgestelde dagen eenzelfde traject rijden. Uwe notities, na elke rit over veering, interieur, afwerking, geluid van den motor etc. gemaakt, geven U dan tenslotte een juist overzicht van Uwe bevindingen, waarna het U niet lastig meer zal vallen Uwe keus te bepalen.'

Dat velen overgingen tot aankoop blijkt uit de lange lijst 'Verkoop Automobielen', die bestaat uit de naam

van de koper, huisnaam, plaatsnaam, automerk en het aantal pk's (Afb. 4). De alfabetische lijst begint bij jhr. mr. H.M.M. van Asch van Wijck (Fiat) en eindigt bij J.A.N.B. baron van Zuylen van Nijevelt (Cadillac). Aanvankelijk was de aankoop van een automobiel voorbehouden aan welgestelde mensen. De opsomming laat bezitters zien van buitenplaatsen in Zeist, op de Heuvelrug en langs de Vecht, maar ook kopers uit Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Voor wie geen eigen stalling had, bouwde Broedelet een boxengarage in het Wilhelminapark. Maar stalling en service (olie, benzine, wassen) in de Dorpsstraat was ook mogelijk. Chauffeurs van Broedelet reden de auto dan op afroep voor.

Het boekje eindigt met acht brieven van zeer tevreden klanten. Zo laat jhr. C.A. de Pesters in een briefje op 28 juni 1928 weten dat hij tevreden is over zijn bijna 30-jarige relatie met de firma Broedelet, 'zowel wat de aankoop als het repareren van auto's betreft'.

Noten

1. Nummer Z.12-26. Formaat 12 x 14 cm.
2. Zie ook: R.P.M. Rhoen, 'Een autominnend dorp. Auto's en hun eigenaren in Zeist tussen 1899 en 1919', in: *Oud-Utrecht: tijdschrift voor geschiedenis van stad en provincie Utrecht*, 74 (2001), nr. 5, pp. 123-128.
3. Mogelijk vormgegeven door de Utrechtse kunstenaar Kees Kuiler (1890-1966). Zie <https://amsterdamse-school.nl/persoon/kunstenaars/kees-kuiler/>. Hij ontwierp ook de jubileumuitgave voor de Rijwielvereniging Utrecht met Omstreken in 1928 (Zie voor U.M.O. ook *Seijst*, 48 (2018), nr. 4, pp. 107-109).

VERKOOP AUTOMOBIELEN		VERKOOP AUTOMOBIELEN		
NAAM	HUIZE	PLAATS	MERK	Aantal P.K.
J. L. van der Meulen Ansems		Helmond	Benz	45
M. Moerdijk		Zeist	Chevrolet	20
Jhr. W. Michiels van Kessenich	„Blanda”	Zeist	Chrysler	70
Mevr. Douarière J. H. van Marwijck Kooy	„Ma Retraite”		Chrysler	75
M. van Marwijck Kooy	„Berkenhove”	Zeist	Fiat	7/12
Mr. Dr. B. van der Mersch		De Bilt	Cadillac	20/30
W. van der Muelen		Zeist	Fiat	20
Mr. G. H. K. W. van der Meulen		Bilthoven	Fiat	10/15
A. A. Nengerman	„Beukenrode”	Zeist	Buick	25/47
H. J. R. Neervoort van de Poll	„Beukenrode”	Doorn	Paige	45
		Driebergen	Graham-Paige	29/97
			Benz	40
			Benz	20
			Fiat	20
Dr. B. Nout		Nieuwveen	Peugeot	12
Mr. W. P. van Notten	„Kleinhoeve”	Driebergen	Chevrolet	20
			Buick	25
Mr. M. van Notten	„Bloemheugel”	Driebergen	Delage	11
			Fiat	7/12
Dr. J. M. Obreen		Huis ter Heide	Chevrolet	20
Mevr. J. Onnen Vreede		Bilthoven	Lancia	45
			Fiat	10/15
M. Onnes van Nyenrode	„Kersbergen”	Zeist	Fiat	35/45
			Fiat	10/15

Afb. 4
Lijst 'Verkoop Automobielen' in de prospectus.